

Faktavedlegg

5. juli 2019

	Side
1. Om mengden av angrep på fiskerne og NRKs manglende dekning	2
A. Dokumentasjon på at angrepene skjer «on a daily basis» (OCHA)	2
B. Intervju i Klassekampen 23. mai 2015 med tidl. nyhetsredaktør Per Arne Kalbakk	3
C. To eksempler fra OCHA-rapporter på tall for antall angrep over en lengre periode	4
2. Om den ene gangen da NRK meldte om angrep på fiskerne	5
A. NRKs versjon	5
B. Ynet News' versjon	5
C. AFPs versjon	6
D. Reuters' versjon	6

1. Om mengden av angrep på fiskerne og NRKs manglende dekning

A. Dokumentasjon på at angrepene skjer «on a daily basis» (OCHA)

Fram til høsten 2015 brakte CARE Internationals prosjekt Gaza NGO Safety Office (GANSO) presise rapporter om militære hendelser i begge retninger. Vi gjorde en opptelling pr. 22. juli 2015, og det var da registrert 329 angrep i tidsrommet fra våpenhvilen 26. august 2014 til 22. juli 2015. I gjennomsnitt er det ganske nøyaktig ett angrep pr. dag.

NRK brakte ikke en eneste nyhetsmelding om noen av disse 329 angrepene. I samme periode rapporterte NRK nøye om de granatene og raketene som kom fra Gaza inn i Israel. Fra 26. august 2014 gjaldt det én granat 16. september, én rakett 31. oktober, én rakett 19. desember, én rakett 24. april 2015 (som NRK ikke rapporterte!), én rakett 26. mai og to raketter 3. juni. Ingen av disse førte til skader på mennesker eller materiell.

Derimot var det ikke noen som helst dekning av at israelsk marine allerede få dager etter våpenhvileavtalen 26. august gikk til angrep på fiskerne. Tirsdag 2. september åpnet israelsk marine ild mot palestinske fiskebåter, selv om de var innenfor den grensen på 6 nautiske mil som var fastsatt som del av våpenhvileavtalen. Onsdag 3. september gikk israelske krigsskip inn i 6-milssonen, arresterte to fiskere og konfiskerte båten deres. De neste to ukene gikk israelsk marine til angrep 9., 10, 12., 14. og 17. september. En 70 år gammel fisker ble såret av skudd 17. september. Han oppholdt seg på stranden nær al-Sudaniya, der han ventet på sønnene sine som fisket like utenfor. Og slik har det fortsatt i de neste fem årene, med øredøvende taushet fra NRKs nyhetsavdelings side.

23. mai 2015 hadde Klassekampen et større oppslag om en første versjon av den rapporten som er Vedlegg 3 til denne klagen. I den forbindelse ble NRKs daværende nyhetsredaktør Per Arne Kalbakk intervjuet. Intervjuet er gjengitt på neste side, og det taler for seg. Etter den tid har det ikke skjedd noen policyendring fra NRKs side, og angrepene på fiskerne er heller ikke etter den tid blitt noe tema i NRKs nyhetsmeldinger.

I sannhetens navn må det nevnes at det 8. juli 2015 ble holdt en pressekonferanse i Oslo med bl.a. Herman Reksten, som da nettopp hadde kommet hjem etter Israels kaping av Freedom Flotilla Coalitions båt «Marianne» 29. juni 2015. Herman Reksten hadde stått i styrhuset på båten under kapingen, og han ble under pressekonferansen intervjuet av NRKs Sidsel Wold om det som hadde skjedd. Reksten forklarte da hvorfor det var viktig å utfordre Israels kvelende blokade av Gaza. Også Torstein Dahle ble intervjuet under pressekonferansen. Intervjuene ble sendt i P2s nyhetsmorgen 9. juli 2015 kl 0720 med Herman Reksten i 45 sekunder og Torstein Dahle i 2 minutter og 20 sekunder. Spesielt Torstein Dahle snakket da mye om fiskernes skjebne og om hvordan de stadig ble angrepet av israelsk marine. I ettertid er dette fra NRKs side blitt påberopt som at NRK dermed hadde en nyhetsdekning av den israelske marinens angrep på Gazas fiskere. Men dette var jo først og fremst intervjuer der Reksten og Dahle forklarte bakgrunnen og formålet med å utfordre Israels blokade og få internasjonal oppmerksomhet om det som skjedde med den innesperrede palestinske befolkningen i Gaza. Dette var jo slett ikke noen nyhetsdekning av israelske angrep på fiskerne.

GANSO nedla sin rapporteringsvirksomhet tidlig på høsten i 2015, og FN-organisasjonen OCHA hadde heller ikke ressurser til å fortsette med sine ukentlige rapporter. OCHA har imidlertid utgitt rapporter hver annen uke, med mer summarisk dekning av det som skjer. Men den palestinske menneskerettighetsorganisasjonen Palestinian Center for Human Rights

(PCHR) fortsetter med en detaljert rapportering, som riktig nok ikke klarer å fange opp alt – noe som påpekes av representanter for fiskernes forening i Gaza.

Det er imidlertid ingen tvil om at angrepene fortsetter, minst i samme omfang som tidligere. På neste side gjengis to eksempler på at OCHA i sine 14-daglige rapporter av og til bringer tall for antall angrep over en litt lengre periode. Det ene eksemplet gjelder en rapport for perioden som slutter 15. mai 2017. Den kan fortelle om 133 angrep så langt, og det er altså over en periode på 135 dager, dvs. også da et gjennomsnitt på ett angrep pr. dag. Det andre eksemplet gjelder 181 angrep på fiskere og bønder fra 1. januar til 26. mars 2018, dvs. en periode på 85 dager. Det er ikke urimelig å anta at minst halvparten av disse angrepene gjelder fiskerne.

En opptelling fra OCHAs rapporter i 2019 viser 327 angrep på fiskere og bønder fram til 1. juli, noe som bekrefter at angrepene fortsetter med omtrent samme hyppighet.

B. Intervju i Klassekampen 23. mai 2015 med tidl. nyhetsredaktør Per Arne Kalbakk

NRK: Ikke tilsiktet

– Det er riktig at vi ikke har omtalt angrep mot fiskere utenfor Gaza i høst og vinter, mens de tre granat- og rakettutskytingene som Ship To Gaza Norway viser til ble omtalt i korte nyhetsmeldinger, sier nyhetsdirektør Per Arne Kalbakk i NRK.

– Dette skyldes ikke noe ønske om å holde tilbake informasjon, men av de mange hundre store og små nyhetshendelsene i området etter krigen i sommer, har vi altså omtalt noen få, og disse kun som korte registreringer.

Kalbakk understreker at NRK samtidig som et av få norske medier var tilbake på Gazastripen i fjor høst, og at deres korrespondent lagde

flere reportasjer som dokumenterte at de humanitære konsekvensene av sommerens krigføring fortsatt var store.

– Vi rapporterte i detalj fra Gaza i mange uker i sommer, og dokumenterte hvordan de israelske angrepene rammet barn og andre sivile svært hardt, noe vi også har gjort under tidligere kriger og angrep mot Gaza. Gjennom høsten og vinteren har vi i vår Midtøsten-dekning hatt mer fokus på IS' herjinger og konfliktene i Syria og Irak, men vi kom

Per Arne Kalbakk

mer helt sikkert til å reise tilbake til Gaza igjen. Situasjonen for fiskerne er helt klart et tema det er aktuelt for NRK å dekke, sier Kalbakk.

C. To eksempler fra OCHA-rapporter på tall for antall angrep over en lengre periode

OCHA United Nations Office
for the Coordination of
Humanitarian Affairs

Occupied Palestinian Territory

Protection of Civilians Report | 2 - 15 May 2017

:
:

- **On 15 May, Israeli naval forces opened fire at a fishing boat on the sea, northwest of Gaza City, and killed a 23 year-old fisherman.** According to the Palestinian Center for Human Rights, the incident occurred at approximately three nautical miles from the coast. On at least 22 other occasions, Israeli naval forces opened warning fire towards fishermen sailing in the access restricted areas (ARA) on the sea, with one of the cases resulting in the injury of one fisherman. Earlier this month, the Israeli military extended the permitted fishing area from six to nine nautical miles in the southern part of Gaza, until 7 June, on the occasion of the sardine season, while access beyond six miles along the northern coast has remained barred. **So far in 2017 there have been at least 133 shooting incidents at sea, resulting in the above fatality and eight injuries.**

Protection of Civilians Report | 13 - 26 March 2018

Biweekly highlights

:
:

- **Also in Gaza, on at least 35 occasions, Israeli forces opened warning fire to enforce the Access Restricted Areas (ARA) on land and sea, disrupting the livelihoods of Palestinian farmers and fishermen, but resulting in no injuries reported.** **Since the beginning of 2018, there have been at least 181 incidents of opening of fire at farmers and fishermen in the ARA, resulting in two fatalities and 13 injuries.** On another nine occasions during the reporting period, Israeli forces carried out land-leveling and digging inside Gaza, near the perimeter fence. In another incident, three Palestinian men, including two patients travelling for medical treatment, were detained by Israeli forces at Erez crossing.

2. Om den ene gangen da NRK meldte om angrep på fiskerne

NRK overrasket 25. februar 2018 med å bringe en nyhetsmelding om israelsk angrep på noen fiskere. Men NRK sørget for utelukkende å bringe den israelske hærledelsens syn, og droppet fiskernes versjon. Dermed ga man inntrykk av at det var fiskerne som hadde tråkket over grenser, mens israelsk marines skyting ble presentert som forståelig og rimelig godt begrunnet. NRKs melding var dels utvalgte deler av stoff formidlet via AFP, dels stoff direkte fra den israelske hæren. Andre nyhetsmedier formidlet gjennomgående at det også forelå en annen versjon, nemlig versjonen til fiskernes fagforening i Gaza. Selv Fox News gjorde det.

Vi gjengir her NRKs versjon, samt tre andre versjoner, bl.a. AFP som NRK selv brukte som kilde. Vi markerer med gult der hvor fiskernes egen versjon gjengis. Vi ser at alle de tre andre versjonene (også AFPs) har en referanse til fiskernes fagforenings versjon (I eksemplene C og D (AFP og Reuters) tar vi bare med selve nyhetsdelen av meldingen, og ikke bakgrunnsstoff)

A. NRKs versjon (i nyhetstråden «Den israelsk-palestinske konflikten»)

25. februar 2018 kl 17:40

Fisker drept av israelske styrker

En palestiner ble drept søndag da israelske styrker åpnet ild mot en båt fra Gazastripen. Båten hadde da forlatt en sone hvor Israel tillater palestinere å fiske, ifølge nyhetsbyrået AFP. To palestinere pågrepet, opplyser den israelske hæren.

B. Ynet News' versjon (ledende israelsk nyhetsnettside)

Published 02.25.18 , 20:12

<https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-5131564,00.html>

Basert på Reuters and The Associated Press

Navy kills Palestinian after boat breaches sailing limit

The IDF says it has opened fire on a Palestinian boat off the Gaza coast, killing one man who was on board after their warnings were ignored; two others were taken into custody for questioning.

The Israeli Navy opened fire on Sunday at a Palestinian boat off that strayed from a permitted fishing area in the northern Gaza Strip towards Israel, killing one of the three men on board.

The Navy opened fire after the boat ignored verbal warnings and warning shots, the IDF said. The soldiers then reportedly boarded the vessel and attempted to treat one of the fishermen, who was seriously wounded from the gunfire, but he succumbed to his wounds.

Two others were taken into custody for questioning.

The Gaza fishermen's union, however, claimed the boat was targeted as it was making its way back to Gaza, and Nizar Ayyash, the secretary of the Gaza fishermen's syndicate, said in a statement that the men did not violate the maritime limit.

The union and his family named the dead man as 18-year-old Ismail Saleh Abu Reyala. Fishermen called an immediate two-day strike.

Israel maintains a naval blockade on the Gaza Strip, which is dominated by Hamas Islamists. It patrols the waters to stop arms from being smuggled into the enclave and to stop terrorists trying to attack or infiltrate its territory from the sea.

"Israeli forces targeted a Palestinian fishing boat which was on the way back to Gaza shore, which led to the death of one fisherman and wounding two others," the fishermen's union said.

An IDF spokeswoman said a Palestinian vessel with three suspects aboard was shot at after it had deviated from the designated fishing zone in the northern Gaza Strip.

"Naval forces called on the suspects to stop and when they did not comply, warning shots were fired into the air. Upon their continued advancement, shots were fired towards the vessel. Subsequently, one of the suspects was severely injured and he later succumbed to his wounds. The other two suspects were handed to security forces for interrogation," she said.

C. AFPs versjon

February 25, 2018 18:28

<http://www.arabnews.com/node/1254081/middle-east>

Første del av meldingen lyder slik (før bakgrunnsstoff og utdypende stoff):

Army: Palestinian on boat from Gaza killed by Israeli fire

JERUSALEM: A Palestinian was killed Sunday when Israeli forces opened fire on a boat from the Gaza Strip after it left a zone where Israel allows Palestinians to fish, officials said.

A spokeswoman for the Israeli army said the boat "deviated from the designated fishing zone in the northern Gaza Strip."

Naval forces called on the boat to halt, then fired warning shots in the air before shooting toward it when the three people on board did not stop, the spokeswoman said.

A severely wounded Palestinian later died from his wounds, she said. The other two Palestinians were detained by security forces.

The fishermen's union in Gaza said a boat with three fishermen was fired upon by Israel's military.

D. Reuters' versjon

February 25, 2018 / 6:27 PM

<https://www.reuters.com/article/us-israel-palestinians-violence/israeli-navy-kills-palestinian-after-boat-breaches-sailing-limit-military-says-idUSKCN1G90SS>

Første del av meldingen lyder slik (før bakgrunnsstoff og utdypende stoff):

Israeli navy kills Palestinian after boat breaches sailing limit, military says

JERUSALEM (Reuters) - A Palestinian from the Gaza Strip died on Sunday after the Israeli navy fired on the boat he and two others were sailing in, a military spokeswoman said.

The navy opened fire after the boat ignored warnings and strayed from a permitted fishing area in the northern Gaza Strip towards Israel, the spokeswoman said. One of the men in the boat was seriously wounded and later died.

But the Gaza fishermen's union said the boat was targeted as it was making its way back to Gaza, and Nizar Ayyash, the secretary of the Gaza fishermen's syndicate, said in a statement that the men did not violate the maritime limit.

The union and his family named the dead man as 18-year-old Ismail Saleh Abu Reyala. Fishermen called an immediate two-day strike.